



Debreceni Ítéltábla
Mf.I.50.022/2024/9.

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Budai István ügyvéd (Cím3) által képviselt Felperes Cím2. szám alatti lakos felperesnek, a dr. Mohácsi Ferenc (Cím4) ügyvéd által képviselt Alperes Cím1. szám alatti székhelyű alperessel szemben illetménypótlék megfizetése iránt indított perében a Debreceni Törvényszék 11.M.70.119/2023/15. számú ítélete ellen az alperes 16. sorszámon előterjesztett fellebbezése, a felperes másodfokon 5. sorszámmal előterjesztett csatlakozó fellebbezése folytán – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett részét helybenhagyja.

Megállapítja, hogy 15 000 (tizenötezer) forint feljegyzett fellebbezési illeték és 5000 (ötezer) forint feljegyzett csatlakozó fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított, a fellebbezés szempontjából lényeges tényállás szerint a felperes közalkalmazotti jogviszonyban állt a felperesnél, pedagógus munkakörben. Az előre közölt munkaidő-beosztáshoz képest az alperes 2020. szeptember 15. és 2023. február 20. között összesen 66 tanóra vonatkozásában rendelt el az adott napi munkaidő kezdetét megelőző 69 órán belül eseti helyettesítést a felperesnek. A felperes valamennyi helyettesítést teljesítette, az alperes azonban azért a felperesnek pótlékot nem fizetett.

[2] A felperes jogi képviselő útján keresetet nyújtott be, melyben 65 835 forint illetménypótlék és 2023. április 11-től a kifizetés napjáig járó késedelmi kamat, valamint 270 000 forint perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Az alperes az összegszerűségében nem vitatott kereset elutasítását kérte.

[3] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 65 835 forint illetménypótlékot és annak kamatát, továbbá 150 000 forint perköltséget. Megállapította, hogy az eljárás során meg nem fizetett 15 000 forint illeték az állam terhén marad.

[4] A per főtárgyát illetően megállapította, hogy az alperes nem tartotta be a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 97. § (5) bekezdésében foglaltakat azáltal, hogy a felperes által megjelölt alkalmakkor 96 órán belül utasította a felperest eseti helyettesítésre, azaz 96 órán belül változtatta meg a munkaidő-beosztását. Az így ledolgozott órák az Mt. 107. § a) pontja alapján rendkívüli munkaidőnek minősültek, ebből következően az Mt. 143. § (1) és (2) bekezdés a) pontja értelmében az illetménypótlék megillette.

[5] A perköltségviselés kapcsán hozott döntés indokolásaként a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 512. § (2) bekezdése alapján a pertárgy értéke 65 835 forint volt, így a marasztalási összegre figyelemmel a felperes 100%-ban pernyertes lett.

[6] A felperes a perben a jogi képviselő igénybevételével felmerült perköltség igényét a 2023. április 17-én létrejött megállapodás alapján terjesztette elő, melyben 30 000 forint óradíjat kötöttek ki. A felperesi képviselő 9 óra vonatkozásában 270 000 forint perköltség megállapítását kérte. Keresetlevelet öt és fél oldal terjedelemben terjesztett elő, melyhez mellékleteket csatolt, továbbá keresetmódosítást, melynek jogi indokolásának jelentős része a keresetlevéllel egyező, illetve előterjesztésre került egy kizárólag az összecszerűséget érintő keresetmódosítás, továbbá a felperesi képviselő két rövid tárgyaláson vett részt (35 perc és 30 perc).

[7] Az elsőfokú bíróság, figyelemmel az irányadó ár- és értékviszonyokra, a 30 000 forintos óradíjat nem, azonban a megjelölt 9 óra munkavégzést eltúlzottnak találta. Utalt rá, hogy hivatalos tudomással bír arról, hogy ugyanilyen tényállás mellett, ugyanezen a jogi alapon az elsőfokú bíróság előtt több ügy van folyamatban, ahol a felperesi jogi képviselő képviseleti tevékenységet lát el. Az előterjesztett keresetlevelek jogi indokolása azonos tartalmú, az ügy ezen túlmenően nem bonyolult jogi megítélésű, a kereset összecszerűségének meghatározása sokrétű számítási tevékenység elvégzését nem indokolta, hiszen kizárólag a helyettesített órákat kellett a perbeli időszakra irányadó alapilletményből számított egy órára irányadó pótlék összegével megszorozni.

[8] A bírósági gyakorlat szerint az ügyvédi munkadíjnak a ténylegesen elvégzett munkához kell igazodni. A bíróságnak mérlegelése során figyelemmel kell lenni az ügyvéd által készített beadványok mennyiségére, azok munkaigényességére, továbbá arra, hogy a

perben kitűzött tárgyalásokon a jogi képviselő megjelent-e (Debreceni Ítéltábla Gf.IV.30.814/2010/6.).

[9] Az elsőfokú bíróság a fent részletezett körülményekre tekintettel a felszámított perköltség összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján állapította meg azzal, hogy annak összegét a 2. § (2) bekezdése alapján mérsékelte, az elvégzett tevékenység időtartamát 5 órában állapította meg és ennek alapulvételével kötelezte a pervesztes alperest a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján a perköltség megfizetésére.

[10] Az ítélettel szemben annak kizárólag a felperes javára megítélt ügyvédi képvisellel felmerült perköltségben marasztaló részét illetően az alperes fellebbezést, a felperes csatlakozó fellebbezést terjesztett elő.

[11] Az alperes – az ítéltábla felhívására pontosított – fellebbezésében kérte az ítélet perköltségre vonatkozó részének megváltoztatását akként, hogy az ítéltábla 5 munkaóra és 10 000 forint/óra munkadíj figyelembevételével 50 000 forint elsőfokú perköltséget állapítson meg a felperes javára. A másodfokú eljárásban a Rendelet 3. §-a alapján kérte a perköltség megállapítását.

[12] Vitatta mind a keresetlevelben felszámított 9 munkaóra mértékét, mind a 30 000 forint összegű ügyvédi óradíj megállapítását. Álláspontja szerint a Pp. 82. § (1)-(3) bekezdése alapján a bíróságnak nem a felszámítással és az ahhoz csatolt okiratokkal egyező mértékben, hanem azok alapulvételével kell a perköltség összegét meghatározni. A felszámított perköltség összegét a bíróság mérsékelheti, ha az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel, e körben kell figyelembe venni a Rendelet 3. § (6) bekezdése szerint az ügy bonyolultságát is. A jelen esetben a per jogi megítélése végtelenül egyszerű volt. Maga a felperes hivatkozott a Fővárosi Ítéltábla Mf.31.248/2022/7. számú jogerős ítéletére, melynek megállapításai a felperesnek mind a keresetlevelében, mind a nyilatkozataiban megjelentek, valamint a Szombathelyi Törvényszék 2.M.70.017/2023/24. számú elsőfokú ítéletére is, melynek indokolásában kifejtett három kérdés – az Mt. 97. § (5) bekezdésének a pedagógusokra történő alkalmazása, szakszerű helyettesítés, óraösszevonás – képezhette csupán vita tárgyát a per során. Ezt meghaladóan a perben érdemi munka a felperes részéről legfeljebb annyi lehetett, hogy fel kellett sorolnia a rendelkezésére álló KRÉTA rendszerből az érvényesített időpontokat.

[13] Hivatkozott a perköltség tekintetében a Fővárosi Törvényszék M.70.150/2020/64. számú ítéletére, mely 10 000 forint, míg a jogerős ítélet szintén 10 000 forint perköltségben marasztalta az alpereseket. A felperes a perben becsatolta a Szombathelyi Törvényszék hivatkozott ítéletét, melyben a jelen pernél magasabb marasztalási összeg tekintetében a bíróság személyenként 80 000 forint összegű elsőfokú perköltség viselésére kötelezte az

alperest. Erre is tekintettel jelentősen eltúlzottnak tartotta a megállapítani kért 30 000 forint ügyvédi óradíj összegét is.

[14] Nem általánosságban a 30 000 forint/óra ügyvédi díjat vitatta, hanem azt állította, hogy ezen összeg a perben jelentősen eltúlzott, az a pedagógus által megkapott összegnek a többszörösét teszi ki, ami nyilvánvalóan nem áll arányban a rendkívül egyszerű ügyben a ténylegesen elvégzett felperesi ügyvédi tevékenységgel. Az elsőfokú bíróságnak a konkrét perben kell megállapítania a perköltséget.

[15] Az alperessel szemben 22 teljesen megegyező tárgyú per van folyamatban az elsőfokú bíróság előtt, mely perekben mindösszesen 2 ügyvéd képviseli a felpereseket. Ezekben az ügyekben a keresetlevelek jogi indokolása azonos tartalmú, az összes beadvány teljesen egyforma, az ügy ezen túlmenően nem bonyolult jogi megítélésű, a kereset összecszerűségének meghatározása sokrétű számítási tevékenység elvégzését nem indokolta. A folyamatban lévő több hasonló per pertárgyértéke 11 000 és 150 000 forint között van, az alperes számára rendkívül méltánytalan helyzetet eredményezne, ha az elsőfokú ítéletek szerinti perköltséget kellene megfizetnie.

[16] Hivatkozott az egységes bírói gyakorlatra, mely szerint az ügyvédi munkadíjnak a pertárgy értékén kívül a ténylegesen elvégzett munkához kell igazodnia és az elvégzett tevékenységgel arányban állónak kell lennie (Debreceni Ítéltábla Gf.IV.30.814/2010/6. számú ítélet, Kúria Pfv.III.21.045/2022/5. számú ítélet). A bíróságnak a mérlegelés során figyelembe kell vennie az ügyvéd által szerkesztett beadványok mennyiségét, azok munkaigényességét, továbbá azt, hogy a perben kitűzött tárgyalásokon a jogi képviselő megjelent-e (BH.1993.52.). Szintén hivatkozott a Debreceni Törvényszék mint másodfokú bíróság 3.Pf.20.909/2023/9. számú ítéletére, melyet 11 194 718 forint iránti szerződésszegésből eredő követelés megfizetése tárgyában hozott a bíróság. A per lefolytatása két perfelvételi és egy érdemi tárgyaláson 11 óra jelenlétet igényelt a jogi képviselő részéről, aki 6 beadványt is megszerkesztett. Ezen ítélet a fenti körülmények mellett is 600 000 forintban állapította meg a perköltséget, eltérően a csatolt ügyvédi megbízási szerződés alapján érvényesíteni kívánt összegtől.

[17] Álláspontja szerint jelen perben, mellyel egyező jogalap tekintetében az ország különböző bíróságai előtt már több ítélet is született, amelyek valamennyien a felperesi álláspontot látszanak alátámasztani, nem lehet a pertárgyérték többszörösét és több százezer forint perköltséget megítélni, kizárólag csak mert 30 000 forint óradíjjal kellene számolni általánosságban.

[18] A felperes csatlakozó fellebbezésében az ítélet megváltoztatását és az alperesnek a kereseti kérelem szerint 270 000 forint perköltség megfizetésére kötelezését kérte, azzal, hogy az ítéltábla kötelezze az alperest 60 000 forint másodfokú perköltség megfizetésére.

[19] Álláspontja szerint a 30 000 forint/óra ügyvédi munkadíj elfogadása a jogszabályoknak és a kialakult bírói gyakorlatnak megfelel, azonban helytelenül foglalt állást az elsőfokú bíróság az 5 munkaórán meghatározott ügyvédi munka tekintetében.

[20] Előadta, hogy a perindítással kapcsolatos adminisztrációs feladatok igen sok időt vesznek el, így a konzultáció, tényvázlat és megbízás szerkesztése 2 órát, irattanulmányozás 1 órát, okiratszerkesztés, JÜB-ölés, képviselő 1 órát, jogszabály és joggyakorlat felkutatás, elemzés 1 órát, peres képviselő 3 megkezdett órát, peres iratok tanulmányozása, adatok összevetése, ügyféllel való további konzultáció, peres iratok, keresetmódosítás szerkesztése, benyújtása, más jogi képviselőkkel, szakszervezeti képviselőkkel való konzultálás legalább 4-5 órát. Ehhez képest a felperes csak 9 órát kért figyelembe venni. Önmagában a helyettesítési napok áttanulmányozása, KRÉTA rendszeradatokkal, alperesi kimutatásokkal való összevetése, kereseti kérelembe, annak módosításába való begépelése jóval meghaladja az elsőfokú bíróság által megállapított 5 munkaórát. Ez típusperek esetében is így van, mivel az adminisztratív munkaidőigényt nem csökkenti a per tárgyának azonossága.

[21] Hivatkozott a Kúria Pfv.20.887/2023/6. számú precedensképes határozatára, mely szerint a jogi képviselőnek egy peres képviselő ellátása során akár a perben eltöltött munkaórát lényegesen meghaladó mértékű peren kívüli munkaóra ráfordítása merül fel a képviselő ellátása során. A jogi képviselő már a kereseti kérelem benyújtásáig legalább 5 munkaóra ráfordítást tölt egy jogvitával, ezt követi a peres eljárás megindításával, a perképviseléssel eltöltött, és az ezekkel párhuzamosan felmerülő egyéb feladatok munkaigénye. A bíróságnak a perköltség mérséklése körében végzett aránytalansági vizsgálata nem terjedhet ki az ügyvéd munkájának tartalmi megítélésére. A tényleges tevékenység arányossága szempontjából nem vizsgálható, hogy a beadványok milyen terjedelműek, és nem értékelhető a munkája tartalmi minősége, csak a fél pernyertességpervesztessége. Ügyvédi költség részleges vagy teljes pernyertesség esetén érvényesíthető, így pernyertesség esetén az elvégzett tényleges tevékenység körében nem mérséklési szempont az ügyvéd munkájának minősítése.

[22] Az elsőfokú bíróság nem tett eleget az ügyvédi munkadíj mérsékléséből eredő konkrét tényeken alapuló indokolási kötelezettségének, csak általánosságban rögzítette, hogy ugyanilyen jogkérdésben más perek vannak folyamatban, és nem igényelt komoly számítást a keresetösszegezésének meghatározása. Nem fejtette ki részletesen, hogy a peres eljárásra fordított idő miért aránytalan a felszámítottéhoz képest, az egyösszegű munkadíj miért nem arányos. A Kúria döntése alapján nincs helye konkrétumok nélküli általánosságoknak.

[23] Előadta, hogy ha nem típusperről lenne szó, ha komoly számítást igényelne a keresetösszegezésének meghatározása, akkor nem 9 órával, hanem jóval több munkaórával kellett volna számolnia. A 9 óra munkaóra az a minimum időráfordítás egy elsőfokú eljárásra, amely annak típus jellege mellett is fel kell, hogy merüljön. Az elsőfokú bíróság munkája sem lett azzal kevesebb, hogy más hasonló ügyek is folyamatban vannak a

bíróság jelen vagy más tanácsa előtt, bírói oldalról sem teszi lehetővé az eljárás 5 munkaórával való letárgyalását és elbírálását.

[24] Hangsúlyozta: Az alperes a 2024. február 6-án előterjesztett észrevételében (illetve más ügyben, a Debreceni Törvényszék 11.M.70.127/2013. számú perében) nem vitatta a felszámított 9 munkaóra mértékét. A felperes mindent megtett a peres eljárás elkerülése érdekében, megegyezni próbált peren kívül az alperessel, adatokat kért tőle a per hatékonyabb lefolytatása végett, ezeket az alperes nem teljesítette, az alperes semmit nem tett azért, hogy – az egyébként nem eltúlzott és aránytalan – költségek viselésének elkerülése érdekében együttműködjön a felperessel. Téves az az alperesi álláspont, hogy rendkívül egyszerű megítélésű az ügy, ez a precedensképes döntés elvi tartalmával ellentétes, és az utolsó nyilatkozatáig a kereset elutasítását és jogalapjában való vitatását nyilatkozta a perben.

[25] Az alperes a csatlakozó fellebbezésre előterjesztett érdemi ellenkérelmében fenntartotta fellebbezését, kérte a felperes csatlakozó fellebbezésének elutasítását és perköltség megfizetésére kötelezését.

[26] Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság 3 tanácsa előtt sorozatpercek vannak folyamatban, ezekben az eljáró tanácsok hasonló tartalmú ítéleteket hoztak a perköltség tekintetében. Ezeket a felhasznált ügyvédi munkaórák tekintetében elfogadja az alperes, azonban a Kúria Pfv.II.20.887/2023/6. számú ítélete indokolásának [41] pontja alapján továbbra is vitatja ezekben a perekben a 30 000 forint + áfa óradíj felszámításának jogszerűségét.

[27] Kifejtette, hogy a pert megelőző eljárásban a felperes személyesen járt el, a fizetési felszólítás a felperestől származik. Az ügyvédi meghatalmazás későbbi keltezésű, így a keresetlevél benyújtásáig a felperesi jogi képviselő képviseleti tevékenységet nem látott el. A felperesi jogi képviselő 3 rövid tárgyaláson vett részt, a keresetlevéllel együtt 3 beadványt terjesztett elő, továbbá a saját perköltség felszámítását. A keresetlevél és a keresetváltoztatás oldalakon át csak helyettesítések időpontjait sorolja fel táblázatba foglaltan, ezt meghaladóan jórészt jogszabály szöveget és a hivatkozott bírósági döntéseket idézi. Ilyen beadványokkal nem merült fel olyan mértékű képviseleti tevékenység, mely még az ügyvédi megbízási szerződésben rögzített óradíj alapulvételével is arányos lenne a perben a felperes által hivatkozott munkaóra mennyiséggel és ügyvédi díjjal. A felperes a felszámított perköltség összegét nem is igazolta megfelelően, mivel a felszámítás során nem jelölte meg a felmerülés lényeges körülményeit és a felszámítással egyidejűleg az összeget iratokkal és azok megfizetését dokumentumokkal nem igazolta. A teljesítés igazolásáról tételes kimutatást nem nyújtott be.

[28] A Kúria hivatkozott ítélete szerint a bíróság kivételes esetben mérsékelheti a kikötött ügyvédi munkadíjat, amennyiben a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenység és a munkadíj között aránytalanság állt fenn. Az óradíj akkor mérsékelhető, ha az a piaci

viszonyokkal és a józan ésszel nyilvánvalóan ellentétes és kirívóan eltúlzott mértékű. Az aránytalanság vizsgálata az ügyvéd ténylegesen elvégzett tevékenységének és az ügyvédi munkadíjnak az egybevetése, mely során egyéb körülmények is vizsgálhatók, így az is, hogy a sorozatperekben teljesen egyforma beadványokat terjesztett elő a felperesi jogi képviselő, minden beadvány teljesen egyforma tartalmú, melyeket az összes perben csak egyszer kellett elkészíteni, és az eltérő adatokat módosítani. A Kúria ítélete indokolásának [48] pontjában a Kúria rámutatott, hogy az ügyvédi munkadíj az elvégzett munka ellenértéke, melyet az ügyfél részben vagy egészben már megfizetett. Tárgyi perekben azonban az ügyfelek nem fizettek ügyvédi munkadíjat a felperesi jogi képviselőnek, aki ezt nem bizonyította a perben, hiszen a díjazás kizárólag számla ellenében lett volna esedékes, 8 napos áfa befizetési határidővel.

[29] Nyilatkozott, hogy a 2024. február 6-án kelt előkészítő iratában elírás folytán szerepel a 9 munkaóra elismerése, a perben tett nyilatkozataiban végig vitatta a perköltség összegét mind a felhasznált munkaóra mennyisége, mind az óradíj tekintetében. Ez kiderül a fellebbezéssel támadott ítélet indokolásából is, ilyen nyilatkozatot tartalmaz érdemi ellenkérelme és perbeli nyilatkozatai is. A perköltség megállapítását nem lehet óraszámokra leegyszerűsíteni, mert annak minden perben a ténylegesen elvégzett munkához kell igazodnia.

[30] Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 367. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el. A felülbírálati jogkörét a Pp. 370. § (1) bekezdése szerint kizárólag a fellebbezés és a csatlakozó fellebbezés, valamint a fellebbezési ellenkérelem korlátai között gyakorolta, így az alperest 65 835 forint illetménypótlék és annak kamatai megfizetésére kötelező ítéleti rendelkezést nem érintette. Az ítéltábla így csak azt vizsgálta, hogy az elsőfokú bíróság ítélete a perköltség összegének megállapítása részében a jogszabályi rendelkezésekkel összhangban áll-e. Ebben a körben mind a fellebbezés, mind a csatlakozó fellebbezés megalapozatlan.

[31] Az ítéltábla a fellebbezés elbírálása során abból indult ki, hogy az ügyvédi tevékenység az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Ütv.) 27. § (1) bekezdés a) pontja szerint megbízás alapján folytatható, amely szerződés az Ütv. a 28. § (1) bekezdése alapján szabad megállapodás tárgya, csakúgy mint az Ütv. 30. § (1) bekezdése alapján az ügyvédi megbízási díj mértéke, összhangban a vonatkozó polgári jogi alapelvekkel. Erre figyelemmel ennek konkrét mértékét a piaci viszonyok és sok más egyéb speciális, egyedi körülmény határozza meg (ügy bonyolultsága, ügyfél teljesítőképessége, stb.).

[32] A fél a peres eljárásban a perköltség megtérítését – mely a jog perbeli érvényesítésével okozati összefüggésben és szükségképpen felmerült – a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján annak felszámításával kérheti. Ez a perköltség magában foglalja a jogi képviselő közreműködésével felmerült kiadásokat, ami a Rendelet alapján érvényesíthető. Ez lehetséges a megbízási szerződésben kikötöttek alapján (Rendelet 2. §), vagy a pertárgyérték alapulvételével (Rendelet 3. §).

[33] A perbeli esetben a pernyertes felperes az ügyvédjével kötött óradíjon alapuló elszámolást tartalmazó szerződés szerint számította fel a perköltség összegét, és a bíróságnak is ebből kellett kiindulnia.

[34] A Rendelet 2. § (1) bekezdése nem határozza meg a felszámítható ügyvédi munkadíj mértékét, de az arra vonatkozó már fentebb ismertetett háttérszabályból egyértelműen az következik, hogy az szabad megállapodás tárgya. Ennek a szabad megállapodásnak azonban a Rendelet 2. § (2) bekezdése állít korlátot akkor, amikor feljogosítja a bíróságot – akkor is, ha az ellenérdekű fél azt nem vitatja – a kikötött ügyvédi munkadíj kivételes esetben történő mérséklésére. E jogszabályhely kimondja, hogy az (1) bekezdés alapján felszámított munkadíj összegét a bíróság indokolt esetben mérsékelheti, ha az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. A bíróság döntését indokolni köteles.

[35] Ennek a rendelkezésnek a helyes értelmezése érdekében adott egyértelmű útmutatást a felperes által is hivatkozott, a Kúria precedensértékű Pfv.II.20.887/2023/6. számú ítéletében, amikor annak [41] bekezdésében rögzítette, hogy a szerződésben megállapított munkadíj bíróság általi mérséklése a szerződés tartalmának szabad meghatározása alapelveivel szemben kivételes és ebből adódóan szűken értelmezendő. Az óradíj mértékére legfeljebb akkor terjedhet ki, ha a piaci viszonyokkal és a józan ésszel (Alaptörvény 28. cikk) nyilvánvalóan ellentétes, kirívóan eltúlzott mértékű.

[36] Az ítéltábla nem értett egyet ezért azzal a fellebbezésben foglalt érveléssel, mely szerint a szerződésben kikötött óradíjjal szemben annak alacsonyabb mértékű, 10 000 forint/óra munkadíjjal való megállapítása lenne indokolt, hiszen a jelenlegi ár- és értékviszonyok mellett a felperes által érvényesített óradíj nem eltúlzott. Az ítéltábla a bírói gyakorlat alapján hivatkozik a Győri Ítéltábla a Mf.30.051/2020. számú döntésére, ahol 22 500 forint/óra ügyvédi munkadíjat tartottak elfogadhatónak, míg a Fővárosi Ítéltábla a Gf.40.043/2021/11. számú döntésében megállapította, hogy a piaci viszonyok között nem eltúlzott a 30 000 forint + áfa ügyvédi munkadíj 1 órára.

[37] Tévesen hivatkozott az alperes arra is, hogy a per tárgyának értéke ebben meghatározó lehet, hiszen az IM rendelet 2018. január 1. napjától hatályos 2. § (2) bekezdése az erre utaló rendelkezést már nem tartalmazza, így nincs jelentősége annak, hogy a 30 000 forintos óradíj alkalmazásával a perköltség jelentősen meghaladja a felperes által megkapott összeget.

[38] Ez az óradíj az alperesi érveléssel ellentétben akkor sem mérsékelhető, ha több hasonló, ugyanolyan jogi megítélésű per van folyamatban ugyanazon a bíróságon, ha a per fő tárgyát illetően korábban született jogerős ítéletek alapulvételével, azok jogi indokolására hivatkozással nyújtotta be a felperes a keresetet, és akkor sem, ha az alperes szerint ezek egyszerű megítélésűek. Az ügyvédi megbízási szerződéses szabadságnak az elvét sértené

annak a fellebbezési megközelítésnek a megengedése, hogy az „egyszerűbb” ügyben alacsonyabb mértékű, míg a „bonyolultabb” ügyben magasabb összegű óradíj lenne csak felszámítható.

[39] Mindezek alapján az alperes által hivatkozott Szombathelyi Törvényszék ítélete, melyben a mérlegelés szempontjai a Kúria iránymutató döntésével szemben még nem jelennek meg, és a Fővárosi Törvényszék határozata, az abban megállapított méltánytalanul alacsony, 10 000 forintos perköltség miatt – amelyek egyebekben nem precedens értékűek – nem lehetnek irányadóak.

[40] A fellebbezés pontosításában az alperes az elsőfokú bíróság által mérlegelt öt munkaórát nem vitatta, míg a felperes a csatlakozó fellebbezésében azt az általa felszámított kilenc órában kérte megállapítani. Az ítéltábla azonban nem értett egyet a felperessel a csatlakozó fellebbezésben részletezett befektetett munkaórákat érintően.

[41] A már hivatkozott precedens értékű ítéletében a Kúria hangsúlyozta ([45] bekezdés), hogy a bíróságnak a perköltség mérséklése körében végzett aránytalansági vizsgálata az ügyvéd munkájának tartalmi megítélésére nem terjedhet ki. Ugyancsak e pontban rögzíti a Kúria, hogy a tényleges tevékenység arányossága szempontjából nem vizsgálható, hogy az ügyvéd beadványai milyen terjedelműek (ez ugyanis a beadványok oldalszámához kötné a költségigényt) és nem értékelhető a munkája tartalmi minősége sem. Így nem mérséklési szempont az ügyvéd munkájának minősége, az aránytalansági vizsgálatnál számtalan más, egyéb körülményt lehet csak értékelni (eljárás időtartama, perrel összefüggő egyéb tevékenység, stb.).

[42] A Kúria mindemellett rámutatott arra is ([47] bekezdés), hogy az óradíjon alapuló elszámolás szerinti munkadíj arányosságának vizsgálata nem szűkíthető le a bíróságon töltött időtartamra és nem jelentheti azt, hogy a bíróság véleménye szerint egy perirat elkészítése mennyi időt vesz igénybe (milyen gyorsan írható meg), mivel az tartalmazza a felkészülést, az ügyféllel folytatott általában többszöri egyeztetést és kommunikációt. Figyelembe kell venni, hogy esetenként az ügyvéd lényegesen több időt is fordíthat a perirat előkészítésére, az ügyféllel való kommunikációra, mint magának a konkrét periratnak a megírására. A Kúria kiemelte azt is, hogy az ügyvédi munkadíj az elvégzett munka ellenértéke, melyet az ügyfél részben vagy egészben a jogi képviselőjének a per időtartama alatt már megfizetett.

[43] Mindezeknek a jelen konkrét ügyre vonatkoztatása eredményeképpen az ítéltábla hangsúlyozza, hogy a felperest illető perköltség mértékének megállapítása során az itt említett valamennyi körülményt kellett összevetni a felperes által támasztott perköltségigény mértékével.

[44] Az ítéltábla itt, ebben a körben értékelte elsődlegesen azt a körülményt, hogy az ugyanilyen jogi megítélésű perben a felperesi képviselő a Debreceni Törvényszék előtt a 13.M.70.126/2023. számú ügyben öt munkaórát számolt fel, azt az elsőfokú bíróság elfogadta, és azzal a Debreceni Ítéltábla az Mf.I.50.009/2024/6. számú jogerős ítéletében is egyetértett, másodlagosan azt, hogy ezen kívül több ugyanilyen tárgyú perben vállalt képviseletet. Ez utóbbi körülmény pedig az ítéltábla szerint a képviseletre figyelembe vehető idő meghatározásánál értékelendő.

[45] A felperesi képviselőnek nem vitatottan jelen perben is el kellett készíteni és elő kellett terjeszteni a keresetlevelet, ehhez kapcsolatot tartott az ügyfelével, a szükséges kommunikációt lefolytatta, benyújtott több keresetmódosítást tartalmazó beadványt, részt vett a perben tartott két tárgyaláson.

[46] Az ítéltábla azonban egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy az a körülmény, hogy a jogi képviselő több, ugyanolyan jogi alapon nyugvó perben jár el, jelentősen lerövidíti az ügyfelekkel való kommunikációra és a beadványok tartalmi összeállítására fordított időt is, különösen akkor, ha a jogvita tárgyát illetően az országban már több, jogerős bírósági ítélet is született. Az ítéltábla előtt is ismert már hivatalból, hogy a Debreceni Törvényszék előtt indult perek felperesei ugyanabban az iskolában tanítottak, a felperesi képviselő beadványai, a jogi érvelése – éppen az általa hivatkozott jogerős döntések alapulvételével – a perekben megegyeznek, azokban az adott felperesre vonatkozó személyes adatokban, a keresethez kapcsolódó számszaki adatokban van mindössze eltérés, melyhez szükséges alapadatokat a perben részben az alperes szolgáltatott. Az ítéltábla álláspontja szerint az ügyvéd perbeli tevékenysége a megbízási szerződésben foglaltaknak megfelelt, de az elsőfokú bíróság és az ítéltábla által vizsgált objektív szempontok alapján – az ügyvédi munka tartalmának mennyiségi és minőségi megítélése nélkül – a mérséklés lehetősége fennállt.

[47] Az ítéltábla ez alapján az elsőfokú bíróság ítéletének indokolását mindössze annyiban egészíti ki, hogy nem látott indokoltnak négy munkaórát meghaladó időráfordítást a tárgyaláson kívüli tevékenységre, a keresetlevél és az egyéb beadványok elkészítésére, lévén, hogy az alperes folyamatos vitatása ellenére a nem különösebben bonyolult ügyet a felperesi jogi képviselő a kezdetektől ismerte, arra vonatkozóan pedig nem merült fel adat, hogy ebben a perben több munkaóra lett volna szükséges a beadványok megszerkesztésére, mint abban, ahol mindössze 5 munkaórát számított fel. A fentiekén túl a felperesi képviselő két, összesen is alig több mint egy óra időtartamban vett részt tárgyaláson, így az általa felszámított 9 munkaórával szemben 5 munkaórára tartotta az ítéltábla is arányban állónak a perben kifejtett munkát.

[48] Mindezeket együttesen értékelve a teljes felperesi igényhez képest az ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróságnak a perköltség mérséklésével kapcsolatos döntésével, így azt a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[49] Az alperes fellebbezése a perköltség mértékének 100 000 forinttal való csökkentésére nem vezetett eredményre, abban a felperes így pernyertes, míg a felperesnek a perköltség mértékének 120 000 forinttal való felelelmelésére irányuló csatlakozó fellebbezése nem vezetett eredményre, amiben viszont az alperes a pernyertes. Figyelemmel a pernyertesség és a pervesztesség arányára és a magasabb összegű másodfokú perköltséget felszámító felperes nagyobb arányú pervesztességére, az ítéltábla a Pp. 83. § (2) bekezdése alapján akként rendelkezett, hogy egyik fél sem köteles másodfokú perköltség megtérítésére.

[50] A perben a feleket a költségmentesség és költségfeljegyzési jog polgári és közigazgatási bírósági eljárásban történő alkalmazásáról szóló 2017. évi CXXVIII. törvény 3. § (1) bekezdés d) pontja alapján tárgyi költségfeljegyzési jog kedvezménye illette meg. Az illetékekről szóló 1990. évi CXIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 46. § (1) bekezdése alapján a fellebbezési eljárási illeték 15 000 forint, a csatlakozó fellebbezési eljárási illeték az Itv. 46. § (4) bekezdése alapján 5000 forint. Az eredménytelenül fellebbező alperes helyett, az Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján öt megillető személyes illetékmentességére figyelemmel, míg az eredménytelenül fellebbező felperes munkavállalói költségkedvezményére figyelemmel, a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján valamennyi feljegyzett illeték az állam terhén marad.

Debrecen, 2024. október 8.

Dr. Tass Edina sk. a tanács elnöke, Dr. Répássy Árpád sk. előadó bíró, Dr. Pribula László sk. bíró